

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 106/24

Luksemburgā, 2024. gada 25. jūnijā

Tiesas spriedums lietā C-626/22 | *Ilva* u.c.

Ja tēraudlietuve *Ilva* smagi un būtiski apdraud vidi un cilvēku veselību, tās ekspluatācija būs jāaptur

Tas jānovērtē Milānas tiesai

Jēdziens "piesārņojums" Rūpniecisko emisiju direktīvā ietver kaitējumu videi un cilvēku veselībai. Tātad tādas iekārtas kā tēraudlietuve *Ilva* Itālijas dienvidos darbības ietekmes iepriekšējam novērtējumam jābūt šajā direktīvā paredzēto ekspluatācijas atļaujas izsniegšanas un pārskatīšanas procedūru neatņemamai sastāvdaļai. Pārskatīšanas procedūrā jāņem vērā ar iekārtas darbību saistītās piesārņojošās vielas, pat ja tās nav novērtētas sākotnējā atļaujas piešķiršanas procedūrā. Ja rodas smagi un būtiski draudi vides un cilvēku veselības integritātei, iekārtas darbība jāaptur.

Tēraudlietuve *Ilva* atrodas Taranto, Itālijas dienvidos. Darbību tā sāka 1965. gadā. Ar aptuveni 11 000 darbiniekiem un gandrīz 1500 hektāru platību tā ir viena no lielākajām tēraudlietuvēm Eiropā. ([CP 123/23](#))

2019. gadā Eiropas Cilvēktiesību tiesa konstatēja, ka tēraudlietuvei ir ievērojama piesārņojoša ietekme gan uz vidi, gan uz cilvēku veselību ¹. Šīs ietekmes samazināšanas pasākumi ir paredzēti kopš 2012. gada, bet īstenošanas termiņi regulāri tikuši atlikti. ([CP 123/23](#))

Liels skaits šīs teritorijas iedzīvotāju Milānas tiesā vērsās pret tēraudlietuves ekspluatācijas turpināšanu. Viņi apgalvo, ka emisijas kaitē viņu veselībai un ka iekārta neatbilst Rūpniecisko emisiju direktīvas prasībām ². ([CP 123/23](#))

Milānas tiesai ir šaubas, vai Itālijas tiesību akti un īpašie atkāpes noteikumi, kas piemērojami tēraudlietuvei *Ilva*, lai nodrošinātu tās nepārtrauktību, nav pretrunā direktīvai. Tādēļ tā par to vērsās Tiesā.

Tiesa vispirms uzsver **ciešo saikni starp vides un cilvēku veselības aizsardzību**, kas ir **galvenie Savienības tiesību mērķi**, kuri ir garantēti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Tā norāda, ka direktīva palīdz sasniegt šos mērķus un aizsargāt tiesības dzīvot tīrā vidē, lai nodrošinātu veselību un labklājību.

Lai gan saskaņā ar Itālijas valdības teikto direktīva nekādā veidā neatsaucas uz kaitējuma veselībai novērtējumu, Tiesa norāda, ka jēdziens "piesārņojums" šīs direktīvas izpratnē ietver kaitējumu gan videi, gan cilvēku veselībai. Tātad **tādas iekārtas kā tēraudlietuve *Ilva* darbības ietekmes iepriekšējam novērtējumam šajos divos aspektos jābūt darbības atļaujas izsniegšanas un pārskatīšanas procedūras neatņemamai sastāvdaļai**. Milānas tiesa uzskata, ka šī iepriekš šī prasība nav tikusi ievērota attiecībā uz kaitējumu veselībai. Operatoram šī ietekme ir arī jānovērtē visā tā iekārtas ekspluatācijas laikā.

Turklāt Milānas tiesas ieskatā īpašie noteikumi, kas piemērojami tēraudlietuvei *Ilva*, jāva izsniegt tai integrēto vides atļauju un to pārskatīt, neņemot vērā ne noteiktus piesārņotājus, ne arī to kaitīgo ietekmi uz apkārtējiem iedzīvotājiem. Tiesa atgādina, ka iekārtas **operatoram ir pienākums sākotnējā atļaujas pieteikumā sniegt**

informāciju par tā iekārtas iespējamo emisiju raksturu, daudzumu un potenciālo negatīvo ietekmi. Tikai tādās piesārņojošās vielās, kam ir nenozīmīga ietekme uz cilvēku veselību un vidi, var tikt izslēgtas no to vielu kategorijas, kurām darbības atļaujā jābūt noteiktām emisijas robežvērtībām.

Tiesa uzskata, ka pretēji tam, ko apgalvo *Ilva* un Itālijas valdība, **pārskatīšanas procedūrā** nevar aprobežoties ar robežvērtību noteikšanu tikai tām piesārņojošām vielām, kuru emisija bija paredzama. **Jāņem vērā arī emisijas, ko attiecīgā iekārta faktiski ir radījusi tās ekspluatācijas laikā un kas attiecas uz citām piesārņojošām vielām.**

Ja netiek ievēroti iekārtas darbības atļaujā paredzētie nosacījumi, **operatoram nekavējoties jāveic vajadzīgie pasākumi, lai iespējami īsā laikā atjaunotu tā iekārtas atbilstību šiem nosacījumiem.**

Ja rodas smagi un būtiski draudi vides un cilvēku veselības integritātei, darbības atļaujā paredzēto **aizsardzības pasākumu piemērošanas termiņu atkārtoti nevar pagarināt un iekārtas darbība ir jāaptur.**

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēti CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ 2017., 2018. un 2021. gadā veiktajos kaitējuma veselībai novērtējumos konstatēta cēloņsakarība starp Taranto reģiona iedzīvotāju veselības stāvokļa pasliktināšanos un tēraudlietuves *Ilva* emisijām, it īpaši PM₁₀ daļiņu un rūpnieciskā sēra dioksīda (SO₂) dēļ. Ir atklāti citi ar tēraudlietuves darbību saistīti piesārņotāji, piemēram, varš, dzīvsudrabs un naftalīns, kā arī PM_{2,5} un PM₁₀ daļiņas. Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību padomes 2022. gada ziņojumā Taranto aglomerācija ir iekļauta "upurēto zonu" sarakstā. Tās ir zonas, kurām raksturīgs ārkārtīgi liels piesārņojums un piesārņojums ar toksiskām vielām un kuru iedzīvotāji jūtas neaizsargāti un atstumti un daudz vairāk nekā citi cieš no piesārņojuma un bīstamu vielu iedarbības uz veselību, cilvēktiesībām un vidi.

² Eiropas Parlamenta un Padomes [Direktīva 2010/75/ES](#) (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole).